

som have Interesse for Slægten, idet de Paagjældende efter vort Forslag ere berettigede til uden Bortforpagterens Samtykke at overdrage Gaarden i Forpagning til Søn, Sønnesøn, Dattersøn, Svigersøn eller Stedsøn; hvorledes han derimod i Henseende til Overdragelse uden Bortforpagterens Samtykke skal staae ligeoverfor Andre, bliver fremdeles at afgjøre ved Domstolene efter Forordning af 15de Juni 1792 § 11; og da flere ærede Medlemmer have yttret til mig, at de troede, at Affattelsen af vort Forslag kunde volde nogen Tvivl, om Spørgsmaalet ogsaa for fremtidige Contracter med Hensyn til Andre end de i Paragraphen nævnte Personer skulde bedømmes efter Forordn. af 15de Juni 1792 § 11, skal jeg strax sige, at jeg holder mig forvisset om, at der fra Udvalgets Side ikke er den mindste Indvending imod, at det i Overensstemmelse med, hvad der staaer i Motiverne, udtryffeligt udtales i den sidste Paragraph i Lovforslaget, at ogsaa for Fremtiden bliver det at afgjøre efter Fdn. af 15de Juni 1792 § 11, om Forpagteren ogsaa ifølge de efter den nye Lovs Udstedelse sluttede Contracter har en usværgelig Ret eller ikke. Har han en saadan efter Fdn. 1792, saa beholder han den efter den nye Lov, og har han den ikke efter den gamle Forordning, saa faaer han den ikke efter den nye Lov. Nu siger den ærede Landsthingsmand: Ja, men der bliver nogle Spørgsmaal tilbage, der bliver tilbage Spørgsmaalet ligeoverfor Creditor. Ja, det er ganske rigtigt; men hvorfor skulle vi udtryffeligt afgjøre alle Spørgsmaal? Med Hensyn til Creditorerne er der ingen særlig Bæmselighed. Det er i det Hele ganske rigtigt, at, dersom der her slet ikke var Tale om mange Jorddrotters Interesse og deres velbegrundede Interesse, en Interesse, de ganske naturligt maae have i Forholdet, efter den hele Maade, hvorpaa det har udviklet sig, saa kunde man lettere bestemme sig til en gennemgribende streng Retregel, der ubetinget hævdede Forpagterens Ret til i alle Tilfælde at overdrage Forpagtningen til hvem han vil uden Bortforpagterens Samtykke, hvormed da med det Samme Forholdet til Pantecreditorerne var klaret; men Spørgsmaalet er, om det ubetin-

get vilde være i Forpagterens Interesse at opstille en saadan Regel, om den Forpagter, som skræver sig en saadan Afgang til at overdrage Forpagtningen til Andre, derved taber Noget, der for ham i alle Tilfælde og utvivlsomt er af større Værd end det, han faaer derfor, og det, som Jorddrotten vinder. Her er det nu med stor Stykke gjort gjældende fra deres Side, som leve i disse Forhold, at det vilde være meget bebyrdende og betyngende for Bortforpagteren, dersom han skulde finde sig i, at Forpagteren, Dagen efter at Contracten var sluttet, vilkaarlig i levende Live stillede en anden Mand i sit Sted. Den Jorddrot, der ikke har Noget derimod, kan jo lade Forpagteren beholde fuld Frihed i saa Henseende, og saa kan den, hvem Forpagteren har givet Pant i Forpagtningen, i fornødent Fald komme ind i Forpagtningsforholdet. Jeg har seet en Contract, tilstillet Udvalget, hvori det har viist sig, at dette, som for Nogle synes saa uhyre affrækkende, for Andre ikke havde dette Affrækkende ved sig; men i Almindelighed er det fra Giernes Side gjort gjældende, at de i høi Grad ønskede, at man ikke fremtvang en saadan Bestemmelse, at det altid skulde staae til Forpagteren uden deres Minde, Dagen efter at han var tiltraadt, at sælge Forpagtningen, med andre Ord, som min ærede Ven i Udvalget (Behmann) ofte har kaldt det, gjøre Forpagtningsbrevet til et Slags Borspapir. Dersom man uden videre indfører den Bestemmelse, at Forpagteren uden Bortforpagterens Samtykke i levende Live kan sætte Enhversomhelst, han vil, i sit Sted, naturligvis under Sagttagelse af de iøvrigt i Contracten indeholdte Vilkaar, saa bliver det unægtelig et meget løst Forhold. Den ærede Landsthingsmands Contract, som jeg før sigtede til, viser, at der er enkelte Godseiere, som slet ikke vige tilbage derfor, men det er fra alle Sider i Udvalget anerkjendt, at det, at hjemle Forpagteren en utvivlsom, uomtvistelig og bestemt Ret, paa ingen Maade for ham havde en saadan Interesse, som det i den almindelige Opfattelse var meentligt og skadeligt for Bortforpagteren, medens det derimod fra alle Sider maatte erkjendes, at det, der laa Magt paa, var, at Slægten var sikket, at altsaa